

TÒA ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ
TỈNH PHÚ THỌ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 11/2024/QĐST-DS
Ngày 03 - 12 - 2024
“V/v: Tuyên bố một người mất
năng lực hành vi dân sự”.

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Ông Lê Anh Tuấn.
- *Thư ký phiên họp:* Ông Phạm Hoàng Hà, thư ký Tòa án.
- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ, tham gia phiên họp:* Ông Đặng Trần Thành, Kiểm sát viên.

Trong ngày 03 tháng 12 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 178/2024/TLST-VDS ngày 08 tháng 11 năm 2024; về việc: “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”; theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 115/2024/QĐST-VDS ngày 25/11/2024, giữa:

1. *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*

Bà **Nguyễn Thị Minh Phương**, sinh năm 1962,

Địa chỉ: Tổ 28, khu Tiền Phong, phường Tiên Cát, TP.Việt Trì, tỉnh Phú Thọ.

2. *Người liên quan:*

Ông **Nguyễn Đức Khanh**, sinh năm 1969,

Địa chỉ: Tổ 28, khu Tiền Phong, phường Tiên Cát, TP.Việt Trì, tỉnh Phú Thọ.

3. *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

3.1. Bà **Nguyễn Thị Thanh**, sinh năm 1950,

Địa chỉ: TDP Yên Mỹ 1, phường Xuân Hòa, TP.Phúc Yên, tỉnh Vĩnh Phúc.

3.2. Bà **Nguyễn Thị Huế**, sinh năm 1953,

Địa chỉ: 05/18 Phú Thọ, phường Phú Sơn, TP.Thanh Hóa, tỉnh Thanh Hóa.

3.3. Bà **Nguyễn Thị Kim Xuân**, sinh năm 1957,

Địa chỉ: Thôn Liêu Trung, xã Liêu Xá, huyện Yên Mỹ, tỉnh Hưng Yên.

3.4. Bà **Nguyễn Thị Kim Giang**, sinh năm 1973,

Địa chỉ: Tổ 28, khu Tiền Phong, phường Tiên Cát, TP.Việt Trì, tỉnh Phú Thọ.

- *Người đại diện hợp pháp của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

Bà **Nguyễn Thị Minh Phương**, sinh năm 1962,

Địa chỉ: Tổ 28, khu Tiền Phong, phường Tiên Cát, TP.Việt Trì, tỉnh Phú Thọ.

Bà Phương là người đại diện theo ủy quyền của bà Thanh, bà Huế, bà Xuân và bà Giang; (Văn bản ủy quyền ngày 04/11/2024).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Bà Nguyễn Thị Minh Phương, với tư cách là người có đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và với tư cách là người đại diện theo ủy quyền của những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan trình bày nội dung như sau: Bố đẻ bà Phương là Nguyễn Đức Thuần, sinh năm 1929, đã chết ngày 05/01/2000; mẹ đẻ bà Phương là Nguyễn Thị Mẫn, sinh năm 1927, đã chết ngày 13/11/2019. Bố mẹ bà Phương sinh được 06 người con, gồm có:

1/ Bà Nguyễn Thị Thanh, sinh năm 1950; hiện ở tại: Tổ dân phố Yên Mỹ 1, phường Xuân Hòa, thành phố Phúc Yên, tỉnh Vĩnh Phúc.

2/ Bà Nguyễn Thị Huế, sinh năm 1953; hiện ở tại: 05/18 Phú Thọ, phường Phú Sơn, thành phố Thanh Hóa, tỉnh Thanh Hóa.

3/ Bà Nguyễn Thị Kim Xuân, sinh năm 1957; hiện ở tại: Thôn Liêu Trung, xã Liêu Xá, huyện Yên Mỹ, tỉnh Hưng Yên.

4/ Tôi là Nguyễn Thị Minh Phương, sinh năm 1962; hiện ở tại: Tổ 28, khu Tiên Phong, phường Tiên Cát, thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ .

5/ Ông Nguyễn Đức Khanh, sinh năm 1969; hiện ở cùng tôi tại: Tổ 28, khu Tiên Phong, phường Tiên Cát, thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ .

6/ Bà Nguyễn Thị Kim Giang, sinh năm 1973; hiện ở tại: Tổ 28, khu Tiên Phong, phường Tiên Cát, thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ .

Từ nhỏ ông Nguyễn Đức Khanh chậm phát triển về thể chất, chậm biết đi, chậm biết nói và có biểu hiện tâm thần, không thể tham gia học văn hóa được vì không nhận thức được, không biết chữ, không nhận biết được mặt đồng tiền, không biết tiêu tiền và cũng không biết làm việc gì. Khi lớn lên ông Khanh cũng không có vợ con gì và hiện nay cũng không tham gia lao động gì cả. Gia đình phải nuôi ông Khanh từ nhỏ cho đến nay. Theo Kết luận giám định số: 25/2010/SKTT ngày 30/3/2010, của Tổ chức giám định pháp y tâm thần tỉnh Phú Thọ đã kết luận ông Khanh bị bệnh: Rối loạn tâm thần (Bệnh tâm thần mãn tính). Sau khi bố mẹ mất đi ông Khanh ở với bà Phương, kể từ đó đến nay bệnh của ông Khanh vẫn không giảm bớt mà càng có biểu hiện bệnh nặng hơn, thường nói linh tinh, dễ cáu gắt nổi khùng vô cớ, thường đi lang thang không biết đường về nhà, ăn uống thất thường, đêm ít ngủ, không biết làm công việc gì kể cả những công việc nhỏ nhất trong gia đình. Nay bà Phương đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Việt Trì tuyên bố ông Nguyễn Đức Khanh, mất năng lực hành vi dân sự.

Ngày 11/11/2024, bà Nguyễn Thị Minh Phương có đơn đề nghị Giám định sức khỏe tâm thần đối với ông Nguyễn Đức Khanh.

Ngày 12/11/2024, Tòa án ra Quyết định trưng cầu giám định sức khỏe tâm thần đối với ông Nguyễn Đức Khanh.

Ngày 20/11/2024, Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền núi phía Bắc ban hành kết luận Giám định pháp y tâm thần đối với ông Nguyễn Đức Khanh.

Tại Bản tự khai bổ sung ngày 19/11/2024, bà Nguyễn Thị Minh Phương đề nghị Tòa án chỉ định bà là người giám hộ cho ông Nguyễn Đức Khanh sau khi Tòa án tuyên bố ông Khanh mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp bà Nguyễn Thị Minh Phương vẫn giữ nguyên yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Đức Khanh mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định bà Phương là người giám hộ cho ông Khanh.

** Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ phát biểu ý kiến:*

- Về tố tụng: Tòa án đã làm đúng thủ tục theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự; Các đương sự cũng thực hiện quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định tại Điều 70, 73 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Căn cứ vào: Khoản 1 Điều 27, Điểm a khoản 2 Điều 35, Điểm a khoản 2 Điều 39 và các Điều 367, 370, 372, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Các Điều 19, 22, 48, 54, 57, 58 Bộ luật Dân sự; Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326 ngày 30/12/2016, của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội; quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

Đề nghị giải quyết như sau:

- Tuyên bố ông Nguyễn Đức Khanh, sinh năm 1969; Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Tổ 28, khu Tiền Phong, phường Tiên Cát, thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ mất năng lực hành vi dân sự.

- Chỉ định bà Nguyễn Thị Minh Phương là người giám hộ cho ông Nguyễn Đức Khanh. Bà Nguyễn Thị Minh Phương thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật.

- Về lệ phí: Miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm cho bà Nguyễn Thị Minh Phương vì bà Phương là người cao tuổi và có đơn xin miễn.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Việt Trì nhận định:

[1]. Về tố tụng: Bà Nguyễn Thị Minh Phương là chị gái ruột của ông Nguyễn Đức Khanh; do đó, bà Phương yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Khanh mất năng lực hành vi dân sự là hoàn toàn phù hợp với khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự và Khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự; Ông Khanh có hộ khẩu thường trú tại phường Tiên Cát, thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ; Căn cứ khoản 1 Điều 27, Điểm a khoản 2 Điều 35, Điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, Nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ.

Đây là vụ việc mà Viện kiểm sát nhân dân thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ tham gia phiên họp, theo khoản 2 Điều 21 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2]. Về nội dung: Căn cứ vào lời trình bày của các đương sự và các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, thấy rằng: Bà Nguyễn Thị Minh Phương là chị gái ruột của ông Nguyễn Đức Khanh; ông Nguyễn Đức Khanh là người con thứ 5 trong gia đình và được bố mẹ nuôi dưỡng từ khi mới sinh. Từ nhỏ ông Nguyễn Đức Khanh chậm phát triển về thể chất, chậm biết đi, chậm biết nói và có biểu hiện tâm thần, không thể tham gia học văn hóa được vì không nhận thức được, không biết chữ, không nhận biết được mặt đồng tiền, không biết tiêu tiền và cũng không biết làm việc gì. Khi lớn lên ông Khanh cũng không có vợ con, không tham gia lao động gì

cả. Sau khi bố mẹ mất đi ông Khanh ở với bà Phương, kể từ đó đến nay bệnh của ông Khanh vẫn không giảm bớt mà ngày càng có biểu hiện bệnh nặng hơn, thường nói linh tinh, dễ cáu gắt nổi khùng vô cớ, thường đi lang thang không biết đường về nhà, ăn uống thất thường, đêm ít ngủ, không biết làm công việc gì kể cả những công việc nhỏ nhất trong gia đình. Nay bà Phương thay mặt gia đình đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Việt Trì tuyên bố ông Khanh mất năng lực hành vi dân sự.

Theo yêu cầu của bà Nguyễn Thị Minh Phương, Tòa án đã ra Quyết định trưng cầu giám định số: 162/2024/QĐ-TCGD ngày 12/11/2014 về việc xác định sức khỏe tâm thần, xác định hành vi dân sự đối với ông Nguyễn Đức Khanh. Tại kết luận Giám định pháp y tâm thần số: 75/KLGĐ ngày 20/11/2024, Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền núi phía Bắc, có nội dung và kết luận như sau:

“- Tóm tắt triệu chứng, hội chứng về tâm thần:

+ Rối loạn hành vi, rối loạn cảm xúc.

+ Hội chứng chậm phát triển tâm thần nặng.

- Kết quả xét nghiệm cận lâm sàng:

Test tâm lý: + Beck; Zung: Trong giới hạn bình thường.

+ Wais Wechsler: 30-Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng.

+ Raven: 30-Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng.

- Kết luận:

1. Nguyễn Đức Khanh, sinh năm 1969, trú tại: Tổ 28, khu Tiên Phong, phường Tiên Cát, thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ bị bệnh Rối loạn cảm xúc, hành vi/Chậm phát triển tâm thần nặng, có mã F72 (Theo phân loại Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần hành vi).

2. Hiện tại: Nguyễn Đức Khanh mất năng lực hành vi dân sự”.

Điều 19 Bộ luật Dân sự quy định:

“Điều 19. Năng lực hành vi dân sự của cá nhân.

Năng lực hành vi dân sự của cá nhân là khả năng của cá nhân bằng hành vi của mình xác lập, thực hiện quyền, nghĩa vụ dân sự”.

Khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự quy định:

“Điều 22. Mất năng lực hành vi dân sự.

1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”.

Từ những nhận định trên, xét thấy yêu cầu của bà Phương đề nghị tuyên bố ông Khanh mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ. Do vậy, cần chấp nhận đơn yêu cầu của bà Phương và tuyên bố ông Khanh mất năng lực hành vi dân sự là hoàn toàn phù hợp pháp luật.

Về yêu cầu của bà Phương và các thành viên trong gia đình về việc đề nghị Tòa án chỉ định bà Phương là người giám hộ cho ông Khanh là dựa trên cơ sở tự nguyện và phù hợp pháp luật, nên cần chấp nhận.

[3]. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Minh Phương thuộc người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tiền lệ phí, nên cần miễn nộp tiền lệ phí giải

quyết việc dân sự cho bà Phương là phù hợp với Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326 ngày 30/12/2016, của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội.

[4]. Xét ý kiến của Kiểm sát viên tại phiên họp là có căn cứ và phù hợp pháp luật.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào: Khoản 1 Điều 27, Điểm a khoản 2 Điều 35, Điểm a khoản 2 Điều 39 và các Điều 367, 370, 372, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Các Điều 19, 22, 48, 54, 57, 58 Bộ luật Dân sự; Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326 ngày 30/12/2016, của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội; quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị Minh Phương.

2. Tuyên bố ông Nguyễn Đức Khanh, sinh năm 1969; Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Tổ 28, khu Tiên Phong, phường Tiên Cát, thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ là người mất năng lực hành vi dân sự.

3. Chỉ định bà Nguyễn Thị Minh Phương là người giám hộ cho ông Nguyễn Đức Khanh. Bà Nguyễn Thị Minh Phương thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật.

4. Về lệ phí: Miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm cho bà Nguyễn Thị Minh Phương.

5. Đương sự có mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định; Đương sự vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định (hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định pháp luật). Viện kiểm sát nhân dân thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Phú Thọ có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND tỉnh Phú Thọ;
- VKSND TP. Việt Trì;
- Các đương sự;
- Lưu HS, AV.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

[Signature]
Lê Anh Tuấn